

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. detsember 2023
(OR. en)

15571/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0416(NLE)

ECOFIN 1198
UEM 363
FIN 1178

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Küprose taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

millega muudetakse 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks

Küprose taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha¹, eriti selle artikli 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Küpros esitas 17. mail 2021 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. Nõukogu kiitis 28. juulil 2021 rakendusotsusega¹ (edaspidi „nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsus“) positiivse hinnangu heaks.
- (2) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 tuli igale riigile tagastamatus vormis antava maksimaalse rahalise toetuse arvutust määruhes sätestatud metoodika kohaselt ajakohastada 30. juuniks 2022. 30. juunil 2022 esitas komisjon ajakohastamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (3) 1. septembril 2023 esitas Küpros kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21c komisjonile muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki.
- (4) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas võetakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2 arvesse ka ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust ja see sisaldab põhjendatud taotlust komisjonile teha ettepanek muuta nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1 sel alusel, et taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatavas osas täita. Küprose taaste- ja vastupidavuskavasse tehtud muudatused puudutavad 78 meedet.

¹ Vt dokumente ST 10686/21 ja ST 10686/21 ADD 1 veebilehel:
<http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Nõukogu esitas 14. juulil 2023 Euroopa poolaasta raames Küprosele soovitusel. Nõukogu soovitas Küprosel muuhulgas säilitada usaldusväärse eelarvepositsiooni ja riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“) toetuse ning liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt ennekõike selleks, et edendada rohe- ja digipööret. Nõukogu soovitas Küprosel samuti vähendada erasektori võlga, sh rakendades tulemuslikku sundtäitmise raamistikku, ning parandada riigi omandis üksuste valitsemistavasid. Üldise fossiilkütusest sõltuvuse vähendamiseks ja taastuvenergia tootmise kõigi kasutamata võimaluste rakendamiseks soovitati Küprosel teha täiendavaid investeeringuid elektrivõrku, kiirendada elektriühenduste arendamist, suurendada energiatõhusust, minna üle säästvatele transpordile ning kõrvaldada roheliste kutseoskuste ja -pädevustega seotud probleemid.
- (6) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava esitati pärast konsultatsioone, mis korraldati kooskõlas riikliku õigusraamistikuga, kaasates kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone, noorteorganisatsioone ja muid asjaomaseid sidusrühmi. Kokkuvõtte konsultatsioonidest esitati koos muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 19 hindas komisjon muudetud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust, lähtudes kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistest.

- (7) Küprose esitatud muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on ajakohastatud 10 meedet, et võtta arvesse ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust. Küpros on selgitanud, et kuna maksimaalne rahaline toetus vähenes 1 005 946 047¹ eurolt 915 758 509¹ eurole, ei ole enam võimalik rahastada kõiki Küprose algse taaste- ja vastupidavuskava meetmeid. Küpros on selgitanud, et teatavad meetmed tuleks välja jätta eraldise vähenemise tõttu ja nõutava rakendamise taseme vähendamiseks võrreldes algse taaste- ja vastupidavuskava muude meetmetega.

¹ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest Küprose proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodika kohaselt.

- (8) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava ei sisalda enam teatavaid meetmeid komponentide 2.3 „Arukas ja kestlik veemajandus“, 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“, 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“, 3.4 „Avaliku ja kohaliku tasandi asutuste ajakohastamine, õigusemõistmise tõhustamine ja korruptsioonivastane võitlus“ ja 4.1 „Ühenduvustaristu uuendamine“ alusel. Nimetatud meetmed on seotud investeeringuga C2.3I7 „Ida-Nicosia infrastruktuur puhastatud reovee korduskasutamiseks“, mille eesmärk on suurendada Vathia Gonia piirkonnas asuva reoveepuhasti ladustamisvõimsust, et võimaldada kogu puhastatud reovee koguse kasutamist; investeeringuga C3.1I4 „Algatada ökotööstuspargi loomine“, mille eesmärk on luua raamistik, mis soodustaks uute otseinvesteeringute kasvu ja koondaks valgust tootvad ettevõtted, mis keskenduvad taastuvatele energiaallikatele (eriti päikeseenergiale), põllumajanduslikele tehnoloogilistele lahendustele ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale; investeeringuga C3.3I3 „Konsultatsiooniteenused väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd)“, mille eesmärk on edendada Küprose VKEd arengut ja suurendada nende konkurentsivõimet kohandatud nõustamisteenuste ja muude mitterahaliste toetusvahendite kaudu; investeeringuga C3.3I5 „Toetada Küprose ettevõtete ekstraversiooni ja avatust rahvusvahelisele kaubandusele“, mille eesmärk on tugevdada põllumajandus- ja tööstustoodete tootmise, töötlemise ja turustamise valdkonnas tegutsevate uute ja olemasolevate ettevõtete ning teenuseosutajate ekstraversiooni; investeeringuga C3.4I1 „Vahetuste süsteemi ratsionaliseerimine graafiku kavandamise süsteemi rakendamise kaudu“, mille eesmärk on optimeerida vahetusmudeleid ning suurendada tootlikkust ja tõhusust avaliku sektori organisatsioonides, mis pakuvad teenuseid eri aegadel; investeeringuga C4.1I3 „Merealune ühendus Kreekaga“, mille eesmärk on luua Küprose jaoks suure läbilaskevõimega ja vastupanuvõimeline interneti põhiühenduvus, luues Küprose ja Kreeka vahelise andmeühenduvuse jaoks uue merealuse ühenduse. Seepärast tuleks kõnealuste meetmete ning nendega seotud eesmärkide ja sihtide kirjeldus nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsusest välja jätta.

- (9) Lisaks sellele muudetakse Küprose esitatud muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga meetmeid komponentide 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“, 2.2 „Säästev transport“, 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ ning 5.2 „Tööturg, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus“ all, et kajastada ajakohastatud maksimaalset rahalist toetust. Eelkõige muudetakse komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla kuuluvat meetet C2.1I4 „CO₂-heite vähendamine tööstusharudes, ettevõtetes ja organisatsioonides“, komponendi 2.2 „Säästev transport“ alla kuuluvat meetet C2.2I3 „Edendada elektrisõidukite laialdast kasutamist“, komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla kuuluvat meetet C3.1I12 „Jäätmekäitlus teel ringmajandusele“ ning komponendi 5.2 „Tööturg, sotsiaalkaitse, sotsiaalkindlustus ja sotsiaalne kaasatus“ alla kuuluvat meetet C5.2I1 „Tööministeeriumi ja riiklike tööturuasutuste tõhususe parandamine ning noorte toetamise tugevdamine“, et vähendada nõutavat rakendamise taset võrreldes algse taaste- ja vastupidavuskavaga eesmärgiga kajastada väiksemat eraldist. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.
- (10) Lisaks on Küpros taotlenud määruse (EL) 2021/241 artikli 21 kohase meetmete väljajätmise tõttu vabanenud vahendite kasutamist, et lisada meede. See on seotud investeeringuga C3.1I1 „Merevesiviljeluse ühistaristu (sadama- ja maismaarajatised) ehitamine Pentakomo rannikualale“ ja vastavate eesmärkidega 91 ja 92 („Koostööl põhineva merevesiviljeluse ülesehitamine“ ja „Toimiv merevesiviljeluse koostöötaristu“).

- (11) Küprose taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 48 meetet.
- (12) Küpros on selgitanud, et 12 meetet ei ole enam täielikult saavutatavad, kuna suur inflatsioon on märkimisväärselt kasvatanud meetmete hinnangulisi kulusid. Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu jäi inflatsioon 2022. aastal kõrgele tasemele +8,1 % peamiselt energia, eelkõige imporditud fossiilkütuse (millest Küpros suurel määral sõltub) hindade järsu tõusu tõttu. Toorainete, kütuse ja transpordi hindade ootamatu tõus mõjutas eelkõige ehitussektorit, mille tõttu tõusis märkimisväärselt kohalike ja imporditud ehitusmaterjalide ning samuti elektromehaaniliste toodete hind. Hinnatõus hõlmas ka enamikku seadmetest, mida kasutatakse taastuvenergia ja arukate võrkude katsetamise taristu ajakohastamiseks. See on seotud järgmisega: investeering 5 „Küprose riiklike haiglate tugevdamine, ajakohastamine ja parendamine“, mis kuulub komponendi 1.1 „Vastupanuvõimeline ja tõhus tervishoiusüsteem, tõhusam kodanikukaitse“ alla; reform 1 „Roheline maksustamine“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla; investeering 2 „Taastuvate energiaallikate ja individuaalsete energiatõhususe meetmete edendamine elamutes ning kütteostuvõimetuse vastu võitlemine puuetega inimestega majapidamistes“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla; investeering 3 „Julgustada kohalikke/laiemaid avaliku sektori asutusi kasutama taastuvaid energiaallikaid ja energiasäästu ning hõlbustada kohalike kogukondade üleminekut kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele“, mis

kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla; investeering 6 „Taastuvenergia ja arukate võrkude katsetamise taristu ajakohastamine Küprose ülikoolis“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla; investeering 9 „Metsatulekahjude vastane kaitse“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla; investeering 6 „Suurendada Nikosia ja Larnaca piirkondade veega kindlustatust“, mis kuulub komponendi 2.3 „Arukas ja kestlik veemajandus“ alla; investeering 1 „Säästva linnaliikuvuse projektide ja juurdepääsetavust parandavate meetmete rakendamine“, mis kuulub komponendi 2.2 „Säästev transport“ alla; investeering 3 „Edendada elektrisõidukite laialdast kasutamist“, mis kuulub komponendi 2.2 „Säästev transport“ alla; investeering 6 „Nikosia kesklinna taaselustamine ja elavdamine“, mis kuulub komponendi 3.4 „Avaliku ja kohaliku tasandi asutuste ajakohastamine, õigusemõistmise tõhustamine ja korruptsioonivastane võitlus“ alla; investeering 1 „Näidistehnikakooli ehitamine“, mis kuulub komponendi 5.1 „Haridussüsteemi ajakohastamine, oskuste täiendamine ja ümberõpe“ alla; investeering 4 „Lastekeskused omavalitsustes“, mis kuulub komponendi 5.2 „Tööturg, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus“ alla. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse vähendada kõnealuste meetmete rakendamise taset, muutes teatavaid eesmärgi ja sihte või kõrvaldades teatavad allmeetmed, ning pikendada teatavate kõnealuste meetmetega seotud eesmärkide või sihtide tähtaegu. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (13) Küpros on selgitanud, et neli meetet ei ole tarneahela häirete tõttu enam täielikult saavutatavad. 2022. aastal põhjustas Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda Küprosel energia- ja kaubahindade järsu tõusu ning majanduskasv aeglustus (6,6 %-ist 2021. aastal kuni 5,6 %-ni 2022. aastal) tarneahela häirete ning kõrgete energia- ja kaubahindade tõttu. Küpros selgitas, et häired mõjutasid eriti suurel määral välisriikidest pärit elektrisõidukite importi ning IKT-seadmete tellimuste täitmise ajad on enneolematult pikenenud ja ületavad sageli 180 päeva. See on seotud järgmiste meetmetega: investeering 2 „Elektritranspordi taristu loomine“, mis kuulub komponendi 2.2 „Säästev transport“ alla, kuna tarneahela häirete tõttu lükkus kuue kuu võrra edasi meetme ühe allmeetme (toetuskava taastuvatest energiaallikatest elektrisõidukite laadimise edendamiseks) tähtpäev; investeering 8 „Mere ökosüsteemi kaitsmine ohtude eest“ ja „Naftareostusteks valmisoleku, nende vältimise ja neile reageerimise mehhanismi tõhususe suurendamine“, mis kuulub komponendi 2.3 „Arukas ja kestlik veemajandus“ alla, kuna tarneahela häired põhjustasid ettenägematud muutused hankeprotsessis, mille tõttu pikenes aluste tootmise ja kohaletoimetamise aeg; investeering 1 „Äriühingu registripidaja ja ametliku vastuvõtja ühtne teabesüsteem“, mis kuulub komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla, kuna tarneahela häirete tõttu pikenes süsteemi rakendamiseks vajalike võrgusüsteemide kohaletoimetamise aeg; investeering 1 „Digiüleminek mitmes keskvalitsuse ministeeriumis“, mis kuulub komponendi 4.2 „E-valitsuse edendamine“ alla, kuna tarneahela raskused põhjustasid ootamatuid probleeme ja viivitusi Küprose välisministeeriumi puhul selle meetme rakendamisel, mis puudutab Ukraina ja Venemaa saatkondade süsteemide täiustamist. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse vähendada kõnealuste meetmete rakendamise taset, muutes teatavaid eesmärgi ja sihte või kõrvaldades teatavad allmeetmed, ning pikendada teatavate kõnealuste meetmetega seotud eesmärkide ja sihtide tähtaegu. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (14) Küpros on selgitanud, et meetmete algse eesmärgi saavutamiseks on 14 meedet muudetud, et rakendada paremaid alternatiive. See on seotud järgmiste meetmetega: investeering 6 „Üldiste piiriüleste e-tervishoiuteenuste kasutuselevõtt Küprosel“, mis kuulub komponendi 1.1 „Vastupanuvõimeline ja tõhus tervishoiusüsteem, tõhusam kodanikukaitse“ alla, kuna avatud riiklik kontaktpunkt saab kasutada automaatset, järelevalveta teabe kogumist ja andmete ekstraheerimist e-tervise digiteenuste taristu kaudu, et kajastada paremini kasutajanõudeid; investeering 1 „Energiatõhususe investeeringute edendamine VKEdes ja mittetulundusühendustes“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla, kuna kohaldamisala (ainult VKEd ja mittetulundusühendused) muudeti märkimisväärselt, et vältida kattumist teise meetmega; investeering 4 „Ettevõtetes CO₂ heite vähendamise julgustamine“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla, kuna on lisatud konkreetne siht ettevõtjate arvu kohta, kes peavad olema välja töötanud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kavad; investeering 11 „Küprose roheliste punktide võrgustiku täiustamine ja laiendamine ning kogumispunktide ja ringlussevõtukeskuste võrgustiku loomine“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna kavandamise probleemid algselt ette nähtud asukohtades muudavad teised asukohad kulude ja aja seisukohast tõhusamaks; reform 2 „Internetipõhine platvorm kaubanduse ja teabe sümmeetria parandamiseks värskete toodete tarneahelas“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna kõige kulutõhusam lahendus sama tulemuse saavutamiseks näis olevat olemasoleva IT-süsteemi kasutamine ja kohandamine ning mitte uue süsteemi väljatöötamine;

reform 1 „Riiklikud teadusuuringud ja innovatsioon ning vastavad poliitikavahendid“, mis kuulub komponendi 3.2 „Teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine“ alla, kuna tegevuskava täiustatakse, et võtta samuti arvesse muudetud nutika spetsialiseerumise strateegia tulemusi ning hõlmata pikemat ajavahemikku; investeering 3 „Rohepööret käsitlev teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisprogramm“, mis kuulub komponendi 3.2 „Teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine“ alla, kuna pärast esimest konkursikutset on võimalik töötada kava alusel välja rohkem tehnoloogiat, sh peamist puhast tehnoloogiat ja vähese CO₂ heitega tehnoloogiat; reform 2 „Kiirtegevuse aktiveerimise mehhanismi tõhustamine“, mis kuulub komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla, kuna pärast uue strateegia vastuvõtmist 2021. aastal täiustati kiirtegevuse mehhanismi ja sellest sai ettevõtluse soodustamise üksus, mis osutab tiptasemel teenuseid kõrgetasemelise platvormi/digisüsteemi kaudu; reform 7 „Linnamaakorraldus“, mis kuulub komponendi 3.4 „Avaliku ja kohaliku tasandi asutuste ajakohastamine, õigusemõistmise tõhustamine ja korruptsioonivastane võitlus“ alla, kuna meetet tugevdati, muutes meetme kohaldamisala elamurajoonidest laiemaks, pakkudes seeläbi välja parema alternatiivi; reform 4 „Uus õigusraamistik ning andmevahetus- ja krediidiinfobüroode süsteem“, mis kuulub komponendi 3.5 „Eelarve- ja finantsstabiilsuse tagamine“ alla, kuna ilmnes, et praeguse mehhanismi andmevahetuse eest vastutav üksus ARTEMIS on krediidiregistri omaniku rolli jaoks kõige sobilikum; reform 5 „Tegevuskava vastutuse järelevalve registri väljatöötamiseks“, mis kuulub komponendi 3.5 „Eelarve- ja finantsstabiilsuse tagamine“ alla, kuna olemasoleva valitsuse teabehoidla kasutamine ja täiustamine näis olevat parem alternatiiv, võttes arvesse algselt ette nähtud väljundite ebapiisavat kasulikkust ja tõhusust (kahe krediidikvaliteedi hinnangu olemasolu võib muuta otsustusprotsessi segasemaks ja see on kulukam);

investeering 2 „Internetiühenduse tõhustamine, et see oleks gigabiti-valmis, ja ühenduvuse kasutuselevõtu edendamine“, mis kuulub komponendi 4.1 „Ühenduvustaristu uuendamine“ alla, kuna teenusepõhist kava peeti algse kavaga võrreldes paremaks alternatiiviks, võttes arvesse huvi puudumist turul; reform 1 „Digiteenuste tehas“, mis kuulub komponendi 4.2 „E-valitsuse edendamine“ alla, kuna Küprose ametiasutused tegid kindlaks kodanikupõhisema ja tõhusama digiteenuste arendamise korraldusliku mudeli; reform 3 „Kohustusliku koolieelse tasuta hariduse järkjärguline laiendamine alates neljandast eluaastast“, mis kuulub komponendi 5.1 „Haridussüsteemi ajakohastamine, oskuste täiendamine ja ümberõpe“ alla, kuna täiendavate kohtade loomine riigi- ja kogukonna lasteaedades koos ajutise toetuskavaga avaldab eeldatavasti palju pikemaajalist positiivset mõju, hoolimata selle pikemast rakendamise ajast. Sellest lähenemisviisist peaksid eelkõige kasu saama haavatavad rühmad. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse muuta teatavate kõnealuste meetmete sisu ning pikendada teatavate kõnealuste meetmetega seotud eesmärkide ja sihtide tähtaegu. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (15) Küpros on selgitanud, et kaks meetet ei ole ebapiisavate pakkumiste tõttu enam täielikult saavutatavad. See on seotud järgmiste meetmetega: investeering 8 „Turismisektori lisandväärtuse suurendamine rõhuasetusega maa-, mägi- ja äärepoolsetel aladel“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna abikõlblike ettevõtete liiga piiratud määratluse tõttu oli kavas vähe osalejaid; reform 8 „Kindlustus- ja pensionifondide järelevalve tõhustamine“, mis kuulub komponendi 3.5 „Eelarve- ja finantsstabiilsuse tagamine“ alla, kuna liiga vähestel kandidaatidel on aktuaari kutsepädevus. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse muuta kõnealuste meetmete teatavaid aspekte ning pikendada teatavate sihtide tähtaegu. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (16) Küpros on selgitanud, et viis meetet ei ole ebapiisava nõudluse tõttu enam täielikult saavutatavad. See on seotud järgmiste meetmetega: investeering 2 „Küprose innovatiivne rahvatervise info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) süsteem“, mis kuulub komponendi 1.1 „Vastupanuvõimeline ja tõhus tervishoiusüsteem, tõhusam kodanikukaitse“ alla, kuna ei olnud piisavalt sentinelseires osalevaid arste, et sisestada andmeid Küprose innovatiivse rahvatervise IKT süsteemi gripi sentinelseire süsteemi moodulisse; reform 3 „Küprose lamba- ja kitsepopulatsiooni geneetiline parandamine“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna hoolimata pakkumistähtaaja pikendamistest esitas taotluse ja oli abikõlblik vähem kui 40 abisaajat või põllumajandustootjat; investeering 5 „Arukad linnad“, mis kuulub komponendi 3.4 „Avaliku ja kohaliku tasandi asutuste ajakohastamine, õigusemõistmise tõhustamine ja korruptsioonivastane võitlus“ alla, kuna ainult 25 saare omavalitsust avaldas soovi selles algatuses osalemiseks; investeering 3 „Kodustruktuuride loomine laste, käitumishäiretega noorukite, puuetega inimeste ja pikaajalist hooldust vajavate inimeste jaoks“, mis kuulub komponendi 5.2 „Tööturg, sotsiaalkaitse, sotsiaalkindlustus ja sotsiaalne kaasatus“ alla, kuna huvi ei avaldanud ükski ettevõtja; investeering 7 „Kava suurte ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks tootmissektoris“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna ebapiisava nõudluse ja piiratud arvu abikõlblike projektide tõttu oli vaja see edasi lükata, mille tõttu oli vaja omakorda lükata pakkumiskutse esitamine edasi ühe aasta võrra. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse muuta kõnealuste meetmete teatavaid aspekte ning pikendada kõnealuste meetmetega seotud teatavate sihtide tähtaegu või need sihid kõrvaldada. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (17) Küpros on selgitanud, et üks meede ei ole enam täielikult saavutatav ootamatute tehniliste ja funktsionaalsete probleemide tõttu, mis ilmneseid pärast kavandamise ja arendamise lõppu. See on seotud järgmise meetmega: reform 9 „Kohtute digiüleminek“, mis kuulub komponendi 3.4 „Avaliku ja kohaliku tasandi asutuste ajakohastamine, õigusemõistmise tõhustamine ja korruptsioonivastane võitlus“ alla. Pärast kavandamise ja arendamise etapi lõppu ilmneseid süsteemi kasutajate vastuvõtu testimise käigus ootamatud tehnilised ja funktsionaalsed probleemid, mille tõttu oli vaja võtta parandusmeetmeid, mis põhjustasid viivitusi. Seetõttu on Küpros esitanud taotluse pikendada kõnealuste meetmetega seotud ühe eesmärgi ajakava. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.
- (18) Küpros on selgitanud, et üks meede ei ole enam esialgu kavandatud ajakava kohaselt täielikult saavutatav, kuna puuduvad tehnilised nõuded ja kirjeldused, mis kehtestatakse alles siis, kui on jõustunud asjakohased liidu õigusaktid Euroopa ühtsete kontaktpunktide keskkonna asjus, mis on vajalik, et jätkata pakkumiskutse ja sellele järgneva lepingu allkirjastamisega. See on seotud järgmise meetmega: investeering 2 „Küprose sadamaameti digiüleminek“, mis kuulub komponendi 4.2 „E-valitsuse edendamine“ alla. Seetõttu on Küpros esitanud taotluse pikendada kõnealuste meetmetega seotud ühe eesmärgi ühe osa rakendamise ajakava järgmise eesmärgi rakendamise ajakava tähtpäevani. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (19) Küpros on selgitanud, et üks meede ei ole enam täielikult saavutatav ootamatute küberrünnete tõttu, mille tõttu tuli küberturvalisuse strateegia ümber kujundada. See on seotud järgmise meetmega: reform 2 „Uue pilvandmetöötluspoliitika määratlemine ja rakendamine seoses valitsuse IT-süsteemide ja teenustega“, mis kuulub komponendi 4.2 „E-valitsuse edendamine“ alla. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse muuta kõnealuse meetme ühe eesmärgi sisu ning pikendada kõnealuste meetmetega seotud ühe eesmärgi tähtaega. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.
- (20) Küpros on selgitanud, et seitse meedet ei ole enam täielikult saavutatavad ettenägematute sündmuste tõttu konsultatsiooni- või hankeprotsessis. See on seotud järgmiste meetmetega: investeering 4 „Avalik-õiguslike ja erahaiglate akrediteerimine“, mis kuulub komponendi 1.1 „Vastupanuvõimeline ja tõhus tervishoiusüsteem, tõhusam kodanikukaitse“ alla, kuna haigla akrediteerimisprotsessi lõpetamise aeg ei tohi olla lühem kui kaks aastat, mis selgus alles sidusrühmadega konsulteerimise ajal; investeering 7 „Aruka mõõtmistaristu (täiustatud mõõtmistaristu) jaotusvõrguettevõtja masspaigaldamine ja käitamine“, mis kuulub komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergeetika turuletulek“ alla, kuna kolme järjestikuse edasikaebamise tõttu ning töövõtja võimetuse tõttu täita oma kohustusi tekkisid ootamatud viivitused; investeering 13 „Orounda loomakasvatuse jäätmete ja loomsete kõrvalsaaduste käitlemise rajatiste loomine“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna teostatavusuuring näitas, et rajatis tuli peaaegu täielikult ümber kujundada;

investeering 2 „Finantstehnoloogiat võimaldava regulatiivse testsüsteemi loomine“, mis kuulub komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla, kuna tekkisid hankeviivitused, mille põhjustas vajadus võtta arvesse sidusrühmadega konsulteerimise ajal tekkinud turu muutusi; investeering 6 „Riigi rahastatud aktsiafond“, mis kuulub komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla, kuna ettenägematud kolmanda isiku valikukriteeriumid põhjustasid Euroopas, aga väljaspool Küprost elava fondivalitseja valimise; reform 3 „Äriühinguõiguse ajakohastamine“, mis kuulub komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla, kuna hankemenetluse käigus tekkis ootamatu takistus, mille põhjustas pakkuja pakkumuse ühepoolne sisuline muutmine pärast lepingu sõlmimist, millega ei olnud võimalik nõustuda ning mille tõttu tuli avaldada uus hange; reform 4 „Kooliüksuste digiüleminek eesmärgiga parandada digioskusi ja oskusi, mis on seotud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna haridusega“, mis kuulub komponendi 5.1 „Haridussüsteemi ajakohastamine, oskuste täiendamine ja ümberõpe“ alla, kuna tekkisid viivitused, mille põhjustasid lepingu sõlmimise edasikaebamine, ning kuna selle tehnoloogiapõhise projekti eripärad, mille tõttu ei olnud hankedokumentides märgitud tehnoloogilised seadmed kättesaadavad, põhjustasid tehnilise viivituse lepingu sõlmimise protsessis. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse vähendada teatavate kõnealuste meetmete rakendamise taset ning pikendada teatavate kõnealuste meetmetega seotud eesmärkide ja sihtide tähtaegu. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (21) Artikli 21 muudatuste tulemusena vabanenud ressurssidest lähtuvalt on Küpros teinud ettepaneku suurendada ühe meetme ambitsioonikust, mille puhul nõudlus on oodatust suurem. See on seotud investeeringuga 10 „Turismitoodete rikastamine maa-, mägi- ja äärepoolsetes piirkondades“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla, kuna huvi kava vastu oli oodatust suurem. Sellest lähtuvalt on Küpros esitanud taotluse suurendada eespool nimetatud meetme nõutavat rakendamise taset, suurendades ühte sellega seotud sihti. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

Tehniliste vigade parandamine

- (22) Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsuse tekstist on leitud 17 tehnilist viga, mis mõjutavad seitset eesmärki ja 17 meedet. Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks muuta, et parandada need tehnilised vead, mis ei kajasta komisjonile 17. mail 2021 esitatud taaste- ja vastupidavuskava sisu nii, nagu komisjon ja Küpros selles kokku leppisid. Need tehnilised vead on seotud reformiga 1 „Riiklik kliiniliste tõendite ja kvaliteedi parandamise keskus“; reformiga 2 „Seireplatvormi „Antibiootikumide tarvitamine ja tervishoid haiglates – kaasnevad infektsioonid“ kavandamine“; investeeringuga 1 „Uued rajatised Küprose verevarude loomiseks ja uusima tehnoloogiaga kaasnevate seadmete hankimiseks“, mis kuuluvad komponendi 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergia“ alla; investeeringuga 2 „Veepuhastusjaamad: ajakohastamine vee kvaliteedi parandamiseks“;

investeeringuga 4 „Arukad vee- ja kanalisatsioonivõrgud“; investeeringuga 5 „Üleujutusvastased ja veekogumismeedmed“, mis kuuluvad komponendi 2.3 „Arukas ja kestlik veemajandus“ alla; reformiga 4 „Ringmajanduse edendamine tööstuses“, mis kuulub komponendi 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ alla; reformiga 2 „Stiimulid teadus- ja innovatsioonitegevusse investeerimiseks ja inimkapitali arendamiseks“; reformiga 3 „Võtta kasutusele poliitika ja stiimulid, et hõlbustada ja edendada juurdepääsu riiklikult rahastatavale teadustaristule ja laboritele“; investeeringuga 1 „Luuu teadmussiirde keskbüroo ja seda käitada“, mis kuuluvad komponendi 3.2 „Teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine“ alla; reformiga 4 „Riikliku tugiameti kavandamine ja loomine“; investeeringuga 4 „Ettevõtete digitaalse ajakohastamise kava“, mis kuuluvad komponendi 3.3 „Ettevõtluse toetus konkurentsivõimele“ alla; reformiga 3 „Kinnisvaratehingute süsteemi puuduste käsitlemise strateegia“; reformiga 9 „Maksude kogumise ja maksuosakonna tõhususe parandamine“, mis kuuluvad komponendi 3.5 „Eelarve- ja finantsstabiilsuse tagamine“ alla; reformiga 3 „Politseimenetluste digiteerimine (Digipol)“, mis kuulub komponendi 4.2 „E-valitsuse edendamine“ alla; reformiga 1 „Oskuste nõudlusele mittevastavuse vähendamine hariduse ja tööturu vahel (kesk- ja kõrgharidus)“, mis kuulub komponendi 5.1 „Haridussüsteemi ajakohastamine, oskuste täiendamine ja ümberõpe“ alla ning reformiga 1 „Sotsiaalkindlustussüsteemi reform ja sotsiaalkindlustusteenuste ümberkorraldamine“, mis kuulub komponendi 5.2 „Tööturg, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus“ alla. Need parandused ei mõjuta asjaomaste meetmete rakendamist.

- (23) REPowerEU peatükk sisaldab kaht uut reformi ja kaht uut investeeringut. Reformi 6.R1 (mis käsitleb aktiivsete klientide, omatarbeks toodetud taastuenergia tarbijate, kodanike energiakogukondade, taastuenergiakogukondade ja tarbimiskaja reguleerimist ning osalemise soodustamist elektriturul kumulatiivse esindatuse kaudu) eesmärk on võimaldada taastuenergia projektide kasutuselevõttu riigis, et taastuenergiat saaks majanduses kiiremini laialdaselt kasutusele võtta. Reform 6.R2, mis käsitleb elektrisõidukite laadimispunktide jaotusvõrguga ühendamise õigusraamistiku kasutuselevõttu, keskendub suuniste koostamisele, et sõnastada õigusraamistik, mis käsitleb jaotusvõrguettevõtja poolset paindlikkusteenuste hankimist ning elektrisõidukite laadimispunktide ühendamist jaotusvõrguga, ning selle eesmärk on lihtsustada elektrisõidukite kasutuselevõttu ning võimaldada lõpptarbijatel osaleda aktiivselt elektriturul. Investeeringu 6.I3 (mis käsitleb elamufondi ulatuslikku energiaalast täiustamist) eesmärk on vähendada primaar- ja lõppenergia tarbimist ning CO₂ heiteid olemasolevates kodumajapidamistes. Lisaks sellele edendab kava taastuenergia süsteemide paigaldamist kõnealustesse kodumajapidamistesse. Renoveerimisprogrammi tulemusena peaks primaarenergia nõudlus vähenema renoveeritud hoonetes keskmiselt 30 %. Investeering 6.I7, mis käsitleb temaatilisi teadusuuringuid ettevõtetes energia tootmise, salvestamise, ülekande ja jaotamise lahenduste jaoks, keskendub stiimulitele sihipäraste teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuste valdkonnas, mille eesmärk on tagada lahendused energia tootmisel, salvestamisel, ülekandel ja jaotamisel kindlaks tehtud kitsaskohtadele (taristu, salvestamine, võrk jms), mis suurendab riikliku võrgutaristu funktsionaalsust ja tõhusust, kiirendab taastuvate energiaallikate kaasamist ja vähendab märkimisväärselt riigi energiavajadusi.

- (24) REPowerEU peatükk sisaldab samuti laiendatud meetmeid, mis mõjutavad viit meedet komponentide 2.1 „Kliimaneutraalsus, energiatõhusus ja taastuvenergia“, 2.2 „Säästev transport“, 3.1 „Uus kasvumudel ja majanduse mitmekesistamine“ ning 3.2 „Teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine“ all. REPowerEU peatükis sisalduvad laiendatud meetmed suurendavad oluliselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas juba sisaldunud meetmete mahtu.

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (25) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue, kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

- (26) Esialgse taaste- ja vastupidavuskava hinnangu kohaselt selgitati taaste- ja vastupidavuskavas selgelt, kuidas iga poliitikasuund (tervis ja elanikkonnakaitse; üleminek keskkonnasäästlikule majandusele; majanduse vastupanu- ja konkurentsivõime; digipööre; tööturg, sotsiaalkaitse, haridus ja inimkapital) toetab määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuut sammast. Eriti rõhutati, et taaste- ja vastupidavuskava eesmärk oli lahendada olulised probleemid, mis on seotud rohepöördega, sh suured kasvuhoonegaaside heited ning puudused veemajanduses ja jäätmekäitluses. Esialgse taaste- ja vastupidavuskava hinnangu kohaselt sisaldas taaste- ja vastupidavuskava samuti meetmeid, mille eesmärk oli panustada digipöördesse, keskendudes ühenduvusele ja e-valitsuse lahendustele ning kaasates digiülemineku kaalutlused teistes valdkondades võetavatesse meetmetesse. Lisaks sellele rõhutati, et nutikat, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu edendavad eeldatavasti meetmed, mis parandavad ettevõtete juurdepääsu rahastamisele ning sihipärastele teadusuuringutele ja innovatsioonile, reformidele ja investeeringutele, ning et taaste- ja vastupidavuskava panustas Küprose majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning lähenemise edendamisele liiduga muu hulgas tervishoiusüsteemi ja sotsiaaltaristu valdkonnas võetavate meetmete abil. Mõned neist meetmetest aitavad samuti kaasa tervishoiu, majanduslikule, sotsiaalsele ja institutsionaalsele vastupanuvõimele ning järgmise põlvkonna, laste- ja noortepoliitika meetmeid, mis hõlmavad haridus- ja tööhõivemeetmeid, käsitleti samuti taaste- ja vastupidavuskavas olulistena.
- (27) Komisjon on seisukohal, et taaste- ja vastupidavuskava muutmine kooskõlas REPowerEU peatükiga ei mõjuta hinnangut asjakohasele panusele taaste- ja vastupidavuskavast kuude sambasse, mille puhul on suures osas tegemist tervikliku ja piisavalt tasakaalustatud vastusega majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale, mida on kirjeldatud eelmises lõigus.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga aitama tulemuslikult lahendada kõiki probleeme või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud asjaomastes Küprosele mõeldud riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 6 kohaselt esitatud soovitustes või muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (29) Eelkõige võetakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavas arvesse riigipõhiseid soovitusi, mille nõukogu võttis ametlikult vastu enne seda, kui komisjon oli muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanud. Kuna Küprosele antava maksimaalse rahalise toetuse summat on allapoole korrigeeritud, ei võeta üldises hinnangus arvesse neid 2022. ja 2023. aasta soovitusi, mis ei ole seotud energiaprobleemidega.
- (30) Olles hinnanud Euroopa poolaasta 2023 osana kõigi asjakohaste riigipõhiste soovituste rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et krediiti omandavate ettevõtjate järelevalve tugevdamise soovitus (2019. aasta soovitus 2.3) rakendati täielikult. Märkimisväärseid edusamme on saavutatud soovitustega, mis käsitlevad kohalikke omavalitsusi (2019. aasta soovitus 1.3) ja riikliku tervishoiusüsteemi kasutuselevõttu (2019. aasta soovitus 3.4).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (31) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikku komplekti üksteist toetavaid reforme ja investeringuid, mis aitavad tulemuslikult lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mis on nimetatud nõukogu riigipõhistest soovitustes Küprosele Euroopa poolaasta kontekstis, või märkimisväärset osa neist, eriti et suurendada avaliku sektori tõhusust (2019. aasta soovitus 1, 2020. aasta soovitus 4.3), sh kohtusüsteemi (2019. aasta soovitus 5, 2020. aasta soovitus 4) ja tervishoiusüsteemi (2019. aasta soovitus 3.4, 2020. aasta soovitus 1.2) tõhusust, et kõrvaldada probleemid tööturul (2019. aasta soovitus 3, 2020. aasta soovitus 2), et parandada ettevõtluskeskkonda (2019. aasta soovitus 4, 2020. aasta soovitus 3), et kaitsta finantsstabiilsust (2019. aasta soovitus 2) ning edendada rohepööret (2019. aasta soovitus 4, 2020. aasta soovitus 3, 2022. aasta soovitus 4, 2023. aasta soovitus 4), sh taastuvenergia, energiatõhususe ja keskkonnapoliitika suurem kasutuselevõtt.

- (32) REPowerEU peatükk peaks tõstma taaste- ja vastupidavuskava eesmärgikindlust seoses asjaomaste riigipõhiste soovitustega, mis anti energeetika ja rohepöörde valdkonnas. Kahe laiendatud meetme eesmärk on suurendada avaliku sektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, mis on seotud rohepöördega, ning panustada elektrivõrgu, sh energia salvestamise rajatiste täiustamisse ja moderniseerimisse kooskõlas 2023. aasta riigipõhise soovitusena 4. Küprose eesmärk on edendada taastuvaid energiaallikaid hoonetes ja nende kasutamist avaliku sektori asutuste poolt, ta julgustab kohalikke kogukondi minema üle kliimamuutuste leevendamisele ja kliimamuutustega kohanemisele ning peaks võtma kasutusele õigusraamistiku energiakogukondade käitamiseks, võttes suuremal määral arvesse riigipõhiseid soovitusi, mis käsitlevad taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ning fossiilkütusest sõltuvuse vähendamist (2022. aasta soovitus, 2023. aasta soovitus 4). Lisaks sellele laiendab ja kiirendab Küpros energiatõhususe kasutuselevõttu, võttes meetmeid, mis käsitlevad energiatõhusust elamutes, kohalikes ja avalikes ametiasutustes, ning täiustades suurettevõtete ja olemasoleva elamufondi energeetikat (2022. aasta soovitus 4.5, 2023. aasta soovitus 4.4). Konkreetsete elamute energiatõhususe parandamine, mis on eelkõige suunatud haavatavatele kodumajapidamistele, peaks aitama vähendada Küprose energiaostuvõimetust (2023. aasta soovitus 4.5). Säästvale transpordile ülemineku puhul suurendab Küpros oma ambitsioonikust meetmetega, mis käsitlevad elektrisõidukite ulatusliku kasutamise edendamist ning õigusraamistiku loomist elektrisõidukite laadimispunktide ühendamiseks jaotusvõrguga (2022. aasta soovitus 4.6 ja 2023. aasta soovitus 4.6).

- (33) Teatavaid ringmajanduse, veemajanduse ja digiülemineku meetmeid on muudetud, need on osaliselt välja jäetud või välja jäetud, vähendamata märkimisväärselt taaste- ja vastupidavuskava ambitsioonikust. Ida-Nicosia reoveepuhastuse heitvee korduskasutamise taristu ning kahe korduskasutus- ja paranduskeskuse rajamine lisaks kompostrite jaotamisele maapiirkondades on taaste- ja vastupidavuskavast välja jäetud rahalise toetuse vähendamise tõttu. Orounda loomakasvatustajate ja loomsete kõrvalsaaduste käitlemise rajatiste loomine jäeti välja kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21 lähtuvalt ettenägematutest probleemidest ja hankeviivitustest. Kreekaga ühendava andmeside merekaabli investeering (C4.1I3) on samuti taaste- ja vastupidavuskavast välja jäetud rahalise toetuse vähendamise tõttu, võttes samuti arvesse erasektori algatusi muude merekaablite rajamiseks, mis on ilmnunud pärast esialgset taaste- ja vastupidavuskava. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava ülejäänud meetmed aitavad siiski jätkuvalt märkimisväärselt rakendada riigipõhiseid soovitusi ringmajanduse, jäätmekäitluse ja digiüleminekusse tehtavate investeeringute võimalikult kiire rakendamise valdkonnas (2019. aasta soovitus 4.2 ning 2020. aasta soovitused 3.5 ja 3.7).
- (34) Eespool nimetatud probleemide lahendamise kaudu peaks muudetud taaste- ja vastupidavuskava aitama korrigeerida määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt 2019., 2020. ja 2022. aastal antud soovitustes osutatud tasakaalustamatust, mis on eelkõige seotud Küprose suure erasektori võla, valitsemissektori võla ja välisvõla, suure jooksevkonto puudujäägi ja viivislaenude suure osakaaluga.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (35) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõte).
- (36) Taaste- ja vastupidavuskava muutmise tulemusena tehtud muudatused, mis hõlmasid olemasolevaid meetmeid või uute meetmete kehtestamist, ei mõjuta positiivset hinnangut, mis anti algsele taaste- ja vastupidavuskavale kõnealuse hindamiskriteeriumi puhul.
- (37) REPowerEU peatükki lisatud uute reformide ja investeeringute puhul esitas Küpros teabe iga meetme süstemaatilise hindamise kohta olulise kahju ärahoidmise põhimõtte alusel kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamist käsitlevate tehniliste suunistega, mis on esitatud komisjoni teatistes „Tehnilised suunised olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu määruse alusel“². Esitatud teave võimaldab järeldada, et muudetud taaste- ja vastupidavuskava peaks tagama, et ükski meede ei tekita olulist kahju.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

² ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

- (38) Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktiga da ja V lisa kriteeriumiga 2.12 peaks REPowerEU peatükk suures ulatuses (hinne A) tulemuslikult kaasa aitama energiapuudusele, liidu energiavarustuse mitmekesistamisele, taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu ja energiatõhususe suurendamisele, energiasalvestusvõimsuse suurendamisele või fossiilkütustest sõltuvuse vajalikule vähendamisele enne 2030. aastat.
- (39) Kõik laiendatud ja uued meetmed energiatõhususe valdkonnas, täiustatud kava suurte ettevõtete konkurentsivõime ja energiatõhususe suurendamiseks Küprosel ning reform, mis käsitleb õigusraamistiku kasutuselevõttu energiakogukondade käitamiseks, panustavad eeldatavasti otse kava „REPowerEU“ eesmärki muudetud määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkti b alusel, mis käsitleb hoonete energiatõhususe parandamist, tööstuse CO₂ heite vähendamist, kestliku biometaan ja taastuvallikatest toodetud või saastevaba vesiniku tootmise ja kasutuse hoogustamist ning taastuenergia osakaalu suurendamist. Eelkõige aitavad mitu renoveerimisprogrammi eeldatavasti vähendada renoveeritud hoonete primaarenergia nõudlust 30 %.

- (40) Meetmed elektrisõidukite valdkonnas ja uus investeering, mis käsitleb valdkondlikke teadusuuringuid ettevõtetes energia tootmise, salvestamise, ülekande ja jaotamise lahenduste valdkonnas, aitavad saavutada kava „REPowerEU“ eesmärgi määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkti e alusel, mis käsitleb riigisisese ja piiriülese energiaülekande ja -jaotuse kitsaskohtade lahendamist ning heiteta transpordi ja selle taristu, sealhulgas raudteede toetamist. Eelkõige reform, mis käsitleb elektrisõidukite laadimispunktide jaotusvõrguga ühendamise õigusraamistiku kehtestamist, ning investeering, millega laiendatakse meetet, mis käsitleb elektrisõidukite ulatusliku kasutamise edendamist, peaksid lihtsustama elektrisõidukite kasutuselevõttu, mis annavad suuremad stiimulid ettevõtetele ja üksikisikutele, et nad läheksid üle heiteta sõidukitele ja vähendaksid seega fossiilkütuste tarbimist transpordis. Eespool nimetatud temaatiliste teadusuuringute investeering keskendub stiimulitele sihipärase teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuste valdkonnas, mille eesmärk on tagada lahendused energia tootmise, salvestamise, ülekande ja jaotamise valdkonnas kindlaks tehtud kitsaskohtadele, mis suurendab riikliku võrgutaristu funktsionaalsust ja tõhusust, kiirendab taastuvate energiaallikate kaasamist ja vähendab märkimisväärselt riigi energiavajadusi.

- (41) Temaatiliste rohepöörde teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisprogrammi laiendatud investeering aitab saavutada kava „REPowerEU“ eesmärgi määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkti f alusel, mis käsitleb eespool märgitud eesmärkide toetamist töötajate kiirema ümberkvalifitseerimise ja neile roheliste kutseoskuste andmise ning rohepöördega seotud kriitilise tähtsusega tooraine ja tehnoloogia väärtusahelate edendamise kaudu. Kõik eespool märgitud meetmed aitavad eeldatavasti saavutada kava „REPowerEU“ eesmärgi kooskõlas mitme muu reformi ja investeeringuga ning neid täiendades, mida edendatakse taaste- ja vastupidavuskava ning eelkõige komponentide 2.1 ja 2.2 alusel, ning muude riiklike algatustega või liidu rahastatud programmidega, nt ühtekuuluvuspoliitikast ja õiglase ülemineku fondidest rahastatud programmid (nt stiimulid energeetika ja taastuvenergia salvestamise süsteemide valdkonnas). Meetmed tugevdavad algses taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvaid energiatõhususalaseid meetmeid, kiirendades energiatõhusaks renoveerimise tempot nii kodumajapidamiste kui ka tööstuse puhul.
- (42) REPowerEU peatükiga vastatakse ka vajadusele võtta fossiilkütuste asemel kasutusele mitmekesisemaid energiaallikaid, kiirendades taastuvenergia kasutuselevõttu ning toetades teadusuuringuid ja innovatsiooni rohepöörde ja konkreetsemalt energia tootmise, salvestamise, ülekande ja jaotamise valdkonnas. See aitab suurendada riikliku võrgu funktsionaalsust ja tõhusust, kiirendada taastuvenergia süsteemide kaasamist, suurendades seeläbi Küprose energiavarustuskindlust.

Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga projektid

- (43) Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktiga db ja V lisa kriteeriumiga 2.13 peaksid REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed olema suures ulatuses (hinne A) piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga.
- (44) Enamikel meetmetest ei ole piiriülest mõju, kuna need aitavad vähendada fossiilkütuste nõudlust ja neist sõltuvust, kas elektrifitseerimise, taastuvate energiaallikate abil tootmise ja nende võrku kaasamise edendamise või energiatõhususe ja -säästu toetamise kaudu, vähendades seeläbi riigi energiavajadusi. See väiksem sõltuvus fossiilkütustest peaks samuti kajastuma Küprose piiriülestes energiavoogudes. Nende meetmete kogukulud moodustavad summa, mis ületab suurel määral 30 % REPowerEU peatüki hinnangulistest kuludest.
- (45) Peaaegu kõik meetmed aitavad vähendada nõudlust fossiilkütuste järele ja neist sõltuvust. Mõned neist edendavad energiatõhusust ja -säästu avaliku ja erasektori hoonetes ning ettevõtetes, mõned edendavad taastuvate energiaallikate abil tootmist ja nende kaasamist võrku ning mõned toetavad sõidukite elektrifitseerimist. Kõik need meetmed vähendavad sõltuvust fossiilkütustest ka liidu tasandil, mis õigustab hinnangut, et need REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed peaksid olema suures ulatuses (hinne A) piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (46) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või rohepöördest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 45 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 95 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt kõnealuse määruse VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava koos REPowerEU peatükiga kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.
- (47) Välja jäetud või nõutava rakendamise määra seisukohast vähendatud meetmed ei mõjuta taaste- ja vastupidavuskava üldist eesmärki rohepöörde valdkonnas, samas kui REPowerEU peatükk näeb ette märkimisväärsed jõupingutused Küprose rohepöörde edasiseks toetamiseks, sest kõik kavandatud reformid ja investeeringud aitavad vähendada sõltuvust fossiilkütustest, suurendada energiatõhusust ja parandada õigusraamistikku, mis võimaldab võidelda kliimamuutuste vastu.

- (48) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, annab jätkuvalt olulise panuse rohepöördesse, sealhulgas elurikkusesse, ning aitab kaasa liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele, järgides samal ajal eesmärki jõuda liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsuseni. Kava „REPowerEU“ meetmed panustavad eeldatavasti rohepöördesse, edendades taastuvate energiaallikate ja energiatõhususe meetmete püsivat kasutamist kodumajapidamistes, avalikus sektoris ja ettevõtetes, mille tulemusena väheneb märkimisväärselt primaarenergia tarbimine. Reform, mis käsitleb aktiivsete klientide, omatarbeks toodetud taastuenergia tarbijate, kodanike energiakogukondade, taastuenergiakogukondade ja tarbimiskaja reguleerimist ning osalemise soodustamist kumulatiivse esindatuse kaudu elektriturul, võimaldab samuti taastuenergia projektide püsivat kasutuselevõttu riigis, et taastuenergiat saaks majanduses kiiremini laialdaselt kasutusele võtta. Elektrisõidukite ulatusliku kasutamise edendamine ja elektrisõidukite laadimispunktide jaotusvõrguga ühendamise õigusraamistiku loomine aitavad suurendada stiimuleid ettevõtetele ja üksikisikutele, et nad läheksid üle heiteta sõidukitele. Teemaatiliste teadusuuringute investeeringud, mis stimuleerivad sihipäraseid teadusuuringuid ja innovatsiooni rohepöörde ja energia uue tehnoloogia valdkonnas, kiirendavad taastuvate energiaallikate kaasamist ja vähendavad riigi energiavajadusi.

Panus digipöördesse

- (49) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 24,6 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kooskõlas kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodikaga.
- (50) Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsuses esitatud positiivne hinnang digipöördesse antavale panusele jääb kehtima. Muudetud taaste- ja vastupidavuskavast tulenevad väiksed muudatused 19 meetmes, mis käsitlevad digipööret ja digipöördega seotud kahe meetme väljajätmist ning ei hõlma uusi meetmeid, mis panustavad digipöördesse.

Kulud

- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis esitatud põhjendused muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigi eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (52) 2021. aasta algse taaste- ja vastupidavuskava kuluarvestuse hinnangu otstarbel oli Küprose esitatud kuluteave enamike meetmete puhul üpris üksikasjalik ning metoodikat selgitati hästi kergesti arusaadavate arvutuste ja neid toetavate tõenditega. Ainult väikest osa kulusid hinnati vaid mõõdukalt või vähesel määral mõistlikuks ja usutavaks. Kokkuvõttes oli algses taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendus kava hinnanguliste kogukulude summa kohta mõõdukalt mõistlik ja usutav, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigi eeldatava majandusliku ja sotsiaalse mõjuga ning sai sel ajal hinde B.
- (53) Esitatud teabe kohaselt näitavad uute kava „REPowerEU“ meetmete ja nende olemasolevate meetmete kuluproгноoside hinnangud, mille muudatuste tõttu tuli kulusid uuesti hinnata, et enamik kuludest on mõistlikud ja usutavad. Ainult mõnel juhul oli kuluproгноoside tegemiseks kasutatud metoodika ja eelduste kohta esitatud vähe üksikasju, osaliselt meetmete uudsuse tõttu. See välistab selle hindamiskriteeriumi puhul hinde A. Lisaks olid teiste muudetud meetmete kuluproгноoside muudatused põhjendatud ja proportsionaalsed uute muudetud sihtidega ning neid toetasid üksikasjalikud arvutused ja tõendid ning seetõttu ei muudetud nende kuluproгноoside põhjendatust ja usutavust võrreldes esialgse taaste- ja vastupidavuskavaga. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigi eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (54) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis kavandatud kord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning peaksid eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude vahendite kohaldamist, millega edendada ja tagada liidu õiguse järgimist (sh korruptsiooni, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmist, avastamist ja kõrvaldamist ning liidu eelarve kaitsmist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092)¹.
- (55) Taaste- ja vastupidavuskava algse hinnangu kohaselt vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 peeti algses taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud korda piisavaks (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning eeldati, et see kord võimaldab tulemuslikult vältida topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

- (56) Pärast algset hinnangut on komisjon saanud juurdepääsu teabele Küprose auditi- ja kontrollisüsteemi tegeliku rakendamise kohta. See hõlmab esialgseid leide liidu finantshuvide kaitse auditi tulemusena, mille komisjon Küprosel korraldas. Seda teavet arvesse võttes leiab komisjon, et Küprose taaste- ja vastupidavuskava sisekontrollisüsteem on üldiselt piisav, kuid sellel on mõningaid puudusi, mis tuleb kõrvaldada spetsiaalsete auditi- ja kontrollieesmärkide abil. Need on seotud sobilike liidu finantshuvide kaitse meetmete puudumisega rakendusasutuste tasandil ning selge eristuse puudumisega kontrolli- ja rakenduskohustuste vahel. Küprose muudetud taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud sisekontrollisüsteem ja käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed, sh tugevdatud kontrollide jaoks, on piisavad, et ennetada, avastada ja kõrvaldada korruptsiooni, pettusi ja huvide konflikte rahastu vahendite kasutamisel ning vältida topeltrahastamist rahastust ning muudest liidu programmidest.
- (57) Tuleks lisada täiendav eesmärk auditi ja kontrolli valdkonnas. See täidetakse komisjonile järgmise maksetaotluse esitamise ajaks pärast 28. juuli 2021. aasta rakendusotsuse vastuvõtmist ning sellest saab edasiste maksete tegemise eeltingimus. Selleks et tagada liidu finantshuvide kaitseks võetavate proportsionaalsete meetmete tulemuslik rakendamine kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 22 tuleks väljastada kohustuslikud suunised, mis käsitlevad kriitilise tähtsusega valdkondi, sh kõigi kontrollitüüpide riskihindamine, topeltrahastamise kontroll ja vältimismenetlused, õigusnormide rikkumiste menetlemine ja rikkumisest teatamine liidu rahastatud sekkumiste puhul, kontrolljälje nõuded ja terviklik pettuseriski hindamine kõigi avaliku sektori hankijate puhul, ning millega luuakse liidu finantshuvide kaitse valdkonnas konkreetsed ülesanded, et tõkestada pettusi, korruptsiooni ja huvide konflikte, tagades samal ajal selge rollide eristatuse ja kontrollide kooskõla kõnealuste suunistega, ning levitada neid suuniseid kõigis rakendusasutustes.

Muud hindamiskriteeriumid

- (58) Komisjon leiab, et Küprose esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsuses antud positiivset hinnangut taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ega sidususele määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktides c, g, j ja k sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Konsulteerimine

- (59) Taaste- ja vastupidavuskava muutmiseks ja REPowerEU peatüki koostamiseks osales koordineerimisasutus konsultatsioonidel peamiste institutsiooniliste sidusrühmadega, eelkõige et teha kindlaks uude peatükki lisatavad reformid ja investeeringud. Mõned probleemid, mis tõstatati seoses meetmetega, mille puhul tehti ettepanek need taaste- ja vastupidavuskavast välja jätta lähtuvalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikest 2, lahendati selgitustega, mille pädevad asutused esitasid kavatsuse kohta jätkata nende meetmete rakendamist riikliku eelarve ja võimaluse korral muu liidu rahastamise kaudu antava toetuse abil.
- (60) Selleks et tagada asjaomaste osalejate isevastutus, on äärmiselt oluline kaasata muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis sisalduvate investeeringute ja reformide elluviimisse kõik asjaomased kohalikud omavalitsused ja sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid.

Võrdsus

- (61) Taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ja järelevalve aspektide ning soolise võrdõiguslikkuse varasem kirjeldus kehtib jätkuvalt. Lisaks laiendatakse uue REPowerEU peatüki abil laiendatava investeeringu 2.1I2 „Taastuvate energiaallikate ja individuaalsete energiatõhususe meetmete edendamine elamutes ning kütteostuvõimetuse vastu võitlemine haavatavate elektritarbijatega majapidamistes“ puhul kavast kasu saada võivate haavatavate elektritarbijate määratlust, lisades haavatavate rühmade kaheksa uut kategooriat (keda eristatakse eelkõige sissetuleku ja puude alusel), mis võimaldab veel ligikaudu 1 400 haavatavate tarbijatega kodumajapidamisel kavast kasu saada.

Positiivne hinnang

- (62) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale, sealhulgas REPowerEU peatükile positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, sätestatakse kõnealuse määruse artikli 20 lõike 2 ja V lisa kohaselt käesoleva otsusega muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise ja laenutoetusena.

Rahaline toetus

- (63) Küprose muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki hinnanguline kogukulu on 1 220 971 974 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Küprose jaoks ettenähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Küprose muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki jaoks eraldatud, määruse (EL) 2021/241 artikli 11 kohaselt arvatud rahaline toetus olema võrdne Küprose muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga. See summa on 915 758 509 eurot.
- (64) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõikele 5 esitas Küpros 1. septembril 2023 taotluse kõnealuse määruse artikli 21a lõikes 1 osutatud summa eraldamiseks, mis jaotatakse liikmesriikide vahel määruse (EL) 2021/241 IVa lisas osutatud metoodikas sätestatud näitajate alusel. REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeeringute, mille eesmärk on aidata kaasa määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktides b–f sätestatud eesmärkidele, hinnanguline kogukulu on 104 580 000 eurot. Kuna see summa on suurem kui Küprosele eraldatud jaotusosa, peaks Küprosele antav täiendav tagastamatu rahaline toetus olema võrdne jaotusosaga. See summa on 52 408 822 eurot.

- (65) Lisaks esitas Küpros 21. veebruaril 2023 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755¹ artikliga 4a põhjendatud taotluse paigutada Brexitiga kohanemise reservist rahastusse ümber kogu oma allesolev esialgne eraldis summas 52 056 350 eurot. See summa tuleks teha kättesaadavaks REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeeringute toetamiseks täiendava tagastamatu rahalise toetusena.
- (66) Küprose jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusumma peaks olema 1 020 223 681 eurot.

REPowerEU eelmaksed

- (67) Küpros on taotlenud REPowerEU peatüki rakendamiseks järgmist rahastamist: paigutada ümber 52 056 350 eurot Brexitiga kohanemise reservi vahenditest tehtud esialgselt eraldisest ja 52 408 822 eurot Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ² kohase heitkogustega kauplemise süsteemi tulust.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (68) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21d taotles Küpros kõnealuste summade puhul 1. septembril 2023 eelmakset, mis moodustab 20 % taotletud rahastamisest. Sõltuvalt olemasolevatest vahenditest tuleks see eelmakse Küprosele kättesaadavaks teha määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohaselt komisjoni ja Küprose vahel sõlmitava lepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas.
- (69) Seepärast tuleks nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Küprose taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks 28. juuli 2021. aasta rakendusotsuse lisa täielikult asendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu 28. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Küprose taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, muudetakse järgmiselt:

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Küprose muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava alla kuuluvad reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

- 2) Artikli 2 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit teeb Küprosele kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetuse summas 1 020 223 681 eurot*. See toetus hõlmab järgmist:

- a) 818 213 837 eurot, mida on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022;

- b) 97 544 672 eurot, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;
 - c) määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõike 6 kohaselt 52 408 822 eurot** üksnes reformide ja investeeringute jaoks, mille eesmärk on aidata kaasa kõnealuse määruse artikli 21c lõike 3 punktides b–f sätestatud eesmärkidele;
 - d) 52 056 350 eurot, mis kantakse Brexitiga kohanemise reservist üle rahastusse.
2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Küprosele kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 13 tehakse eelmaksena kättesaadavaks 130 772 986 eurot.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21d tehakse eelmaksena kättesaadavaks 20 893 034 eurot. Komisjon võib eelmakse teha kuni kahes osas.

Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.

* See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud Küprose kulude proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud meetodika kohaselt.

** See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud Küprose kulude proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse IVa lisas sätestatud meetodika kohaselt.“

3) Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Küprose Vabariigile.

...

*Nõukogu nimel
eesistuja*